

From:

To:

Date: 3/5/2026 11:29:24 AM

Subject: Hardheidsclausule of gedoogverklaring inzetten bij Wbe de Heidse Peel

Attachments: [Toepassing hardheidsclausule OVL .msg](#)

[RE: verzoek toepassen hardheidsclausule Omgevingswet.msg](#)

[Besluit hardheidsclausule OVL.docx](#)

Hoi [REDACTED]

Zoals net besproken wil ik graag met jou even sparren over het gesprek dat ik vandaag met [REDACTED] [REDACTED] en [REDACTED] had over het verzoek van [REDACTED] om de hardheidsclausule toe te passen aangezien zij niet kunnen voldoen aan de 5000 ha eis.

In de bijlage tref je onze uitleg aan en die van [REDACTED]

Kort gezegd komt het erop neer dat we ([REDACTED] en ik) het erover eens zijn dat we de Wbe nog tot het jachtseizoen 2026 (start 15 oktober) geven om te voldoen aan de 5000 ha eis uit de OVL. De vraag is via welke constructie.

Optie A: verzoek om toepassing hardheidsclausule afwijzen en vervolgens een gedoogverklaring afgeven om ze nog tot 15 oktober tijd te geven om hieraan te voldoen. Daarna handhaven (want geen bijzondere situatie en per 1 maart voldoen ze niet meer aan de 500 ha eis; nadeel moet via GS en twee gedeputeerden)

Gedoogverklaring is dus nu afzien van handhavend optreden als handhaven onevenredig is "Op grond van de "Leidraad gedogen omgevingsrecht Provincie Limburg 2024" kan er (kort samengevat) aanleiding bestaan van handhavend optreden af te zien indien sprake is van een situatie waarin handhavend optreden onevenredig is. In voornoemde leidraad staat ook genoemd welke situaties kunnen leiden tot voornoemde onevenredigheid. Eén van genoemde situaties is voor deze casus in elk geval relevant: "situaties waarin bestuursrechtelijk handhavend optreden tegen de overtreding evident strijdig is met het door de overtreden rechtsregel beschermde belang"

Optie B: wel afwijken via hardheidsclausule, maar tijdelijk tot oktober 2026 en onder voorwaarde dat ze de geschillencommissie gaan, en als dat niet tot een structurele oplossing leidt alsnog handhaven

De optie heeft [REDACTED] verwoordt heeft in het concept besluit hardheidsclausule OVL (zie bijlage). Dit kan in mandaat afgehandeld worden.

Hardheidsclausule: kan worden toegepast "voor zover de toepassing gelet op de betrokken belangen zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard". Ook hier dient een belangenafweging plaats te vinden. Het verschil in welk instrument toe te passen zou hem er dan in kunnen zitten in hoe "onbillijkheid van overwegende aard" wordt uitgelegd.

Ik hoor graag jou idee hierover,

Groet,

[REDACTED]

Ons Kenmerk
Zaaknummer
Bijlage(n) -

Maastricht 19 februari 2026
Verzonden

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 24 november 2025, aangevuld per e-mail op 27 januari 2026 en 3 februari 2026, van Linssen cs Advocaten, namens [REDACTED], het verzoek ontvangen om hardheidsclausule artikel 9.13 van de Omgevingsverordening Limburg (OVL) toe te passen. Dit, om afwijkend van artikel 9.9, lid 1, OVL (eisen en begrenzing werkgebied) [REDACTED] als zelfstandig WBE te laten functioneren voor de duur van 5 tot 10 jaar. Het verzoek is geregistreerd in dossiernummer DOS-00085787.

Overwegingen

Bij het nemen van het besluit op dit verzoek hebben wij het volgende overwogen.

Op grond van de Omgevingswet geldt dat jachthouders met een jachttakte zich met anderen verplicht organiseren in een WBE, ter uitvoering van het door de Faunabeheereenheid (FBE) vastgestelde faunabeheerplan en om te bevorderen dat een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, bestrijding van schadeveroorzakende dieren en jacht worden uitgevoerd in samenwerking met en ten dienste van grondgebruikers en terreinbeheerders. In de Omgevingswet (en voorheen in de Wet natuurbescherming) hebben de WBE's een meer prominente rol gekregen dan in de Flora- en faunawet. Het zijn over het algemeen de WBE's die uitvoering zullen geven aan het faunabeheerplan. Zij zullen in de praktijk de beheerdaden verrichten op grond van de provinciale toestemmingen voor beheer en schadebestrijding. Daarnaast adviseren de WBE's de FBE over de inhoud van de faunabeheerplannen en leveren zij - op basis van tellingen en een afschotregistratie - de gegevens aan ten behoeve van faunabeheerplannen.

De toekenning van deze taken en verantwoordelijkheden aan de WBE's vindt haar rechtvaardiging in het feit dat deze samenwerkingsverbanden bij uitstek streekgebonden zijn. Om de WBE's deze taken effectief te kunnen laten uitvoeren, is in de Omgevingswet voorzien dat alle van het geweer gebruikmakende jachthouders - jachthouders met een jachttakte - binnen het werkgebied van een WBE zich bij deze eenheid moeten aansluiten. Dit versterkt het streekgebonden karakter van het faunabeheer nog verder. De WBE's zijn gehouden uitvoering te geven aan het door de FBE vastgestelde faunabeheerplan. De werkgebieden van de WBE's dienen van voldoende omvang te zijn voor een effectieve invulling van de werkzaamheden. Uitgangspunt van het systeem van faunabeheer is dat er in een bepaald gebied gedurende een langere periode integraal beheer wordt gevoerd. Dit, om onder andere schade aan wettelijke belangen te voorkomen.

De provincies stellen bij verordening regels aan de omvang van de werkgebieden. Van belang is daarbij de grootte van de leefgebieden van de diersoorten die worden beheerd op grond van het faunabeheerplan. Wanneer de werkgebieden van de WBE's te klein zijn, dan zal de uitvoering van het beheer onvoldoende samenhangend zijn en onvoldoende kunnen worden gecoördineerd.

Er zijn WBE's met een werkgebied dat provinciegrensoverschrijdend is. Dit is mogelijk wanneer ze voor het deel van het werkgebied dat is gelegen in de provincie Limburg aan de gestelde eisen in de OVL voldoen. Met betrekking tot uw verzoek zijn onderstaande artikelen uit de OVL van belang.

Paragraaf 9.1.3, artikel 9.9, lid 1 en lid 2, OVL:

De zorg van een wildbeheereenheid strekt zich uit over een aaneengesloten oppervlakte van ten minste 5000 hectare binnen de provincie Limburg.

Wildbeheereenheden die niet kunnen voldoen aan de in het eerste lid genoemde eis gaan met betrekking tot de uitvoering van de wettelijke taken van de wildbeheereenheid een samenwerkingsovereenkomst aan met een naburige wildbeheereenheid zodat ze gezamenlijk voldoen aan deze eis.

In uw verzoek geeft u aan dat [REDACTED] een werkgebied omvat van ongeveer 700 hectare, concreet 631 ha. [REDACTED] kan als zelfstandig WBE hierdoor niet voldoen aan de eis gesteld op artikel 9.9., lid 1, OVL. Het is mogelijk dat WBE's die te klein zijn om te voldoen aan de oppervlakte-eis van 5.000 hectare een samenwerkingsovereenkomst aangaan met een naburige WBE. Deze overeenkomst richt zich op afstemming van beheer.

In uw verzoek licht u nader toe dat [REDACTED] in het verleden dergelijke samenwerkingsovereenkomsten is aangegaan. In 2017 met [REDACTED] welke in 2022 naar zeggen eenzijdig is beëindigd zonder opgave van redenen. Hiertoe heeft u ons in 2022 benaderd met eenzelfde verzoek als nu; namelijk een afwijking van de oppervlakte-eis gesteld in de OVL. U verzocht toentertijd om een tijdelijke afwijking van de oppervlakte-eis voor de duur van zes maanden om tot een nieuwe samenwerkingsovereenkomst te komen. Onder begeleiding van de Jagersvereniging en FBE is deze samenwerkingsovereenkomst tot stand gekomen met het voornemen te zoeken naar een definitieve oplossing voor deze

situatie.

Uw huidige samenwerkingsovereenkomst met [REDACTED] is in 2022 afgesloten en loopt tot en met 1 maart 2026. In uw verzoek geeft u aan dat ook deze samenwerkingsovereenkomst zonder opgaaf van redenen eenzijdig is opgezegd.

Toetsing hardheidsclausule en onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 9.13 van de OVL bevat een hardheidsclausule die als volgt luidt:

Gedeputeerde Staten kunnen in individuele gevallen bepalingen vastgesteld bij of krachtens paragraaf 9.1.1, paragraaf 9.1.2 en paragraaf 9.1.3 buiten toepassing laten of daarvan afwijken, voor zover de toepassing gelet op de betrokken belangen zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Wanneer is blijk van een onbillijkheid van overwegende aard? Artikel 10.11 OVL spreekt hier ook over en omvat de volgende toelichting: (...) *bijzondere situaties denkbaar, waarin duidelijk is, dat niet aan de verordening voldaan kan worden en het ook niet redelijk is dit te vereisen.* (...) *Het is in dergelijke gevallen aan Gedeputeerde Staten om op basis van een integrale afweging te besluiten of van de verordening kan worden afgeweken*(..).

Op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan kan GS conform de Omgevingswet vergunning verlenen voor het duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren en de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers, gebruikmakend van de daartoe wettelijk toegestane middelen. Bij deze vergunning verlening hebben preventieve maatregelen de prioriteit hebben maar wordt beheer omwille van een goede wildstand en ter preventie van ernstige schade niet uitgesloten. GS zijn tevens het bevoegd gezag om met bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhavingsmiddelen toe te zien op de naleving van de door haar verleende toestemmingen in het kader van faunabeheer.

Uw verzoek ziet op de toepassing van hardheidsclausule artikel 9.13 OVL voor de duur van 5 tot 10 jaar. De oppervlakte-eis van 5.000 hectare in de OVL betreft een voortzetting van Limburgs beleid en voorheen Rijksbeleid en is daarmee geen nieuw gegeven meer. Reeds in 2017 is [REDACTED] hiertoe een samenwerkingsovereenkomst aangegaan en in 2022 heeft [REDACTED] eenzelfde verzoek als onderhavig bij ons ingediend omdat toenmalige samenwerkingsovereenkomst ten einde kwam. Een formeel besluit was toentertijd echter niet nodig omdat alsnog een samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten met naburig WBE, met de toezegging te zoeken naar een definitieve oplossing. Derhalve kunnen wij niet instemmen met de inzet van de hardheidsclausule voor de duur van 5 tot 10 jaar. Onderhavige situatie en het Limburgs beleid is reeds enkele jaren bekend en vraagt om een structurele oplossing.

Per 1 maart 2026 is [REDACTED] met haar werkgebied geen onderdeel van een aaneengesloten oppervlakte van ten minste 5000 hectare binnen de provincie Limburg en kan hiertoe formeel binnen het werkgebied van [REDACTED] geen uitvoering geven aan vergunningen verleend op basis van een faunabeheerplan.

Bij niet-tijdig ingrijpen middels beheer kan een probleem met betrekking tot bijvoorbeeld schadebestrijding groter of onbeheersbaar worden. Hierdoor neemt de schade toe en loopt de tegemoetkoming in de schade aan gewassen en dieren door wilde dieren op, die Bij12 namens de Provincie uitkeert. Met het aankomend groeiseizoen voor gewassen en de periode waar veel jonge dieren worden geboren is de kans aanzienlijk dat er een toename in schade zal plaatsvinden binnen het werkgebied van [REDACTED] zodra er geen beheer wordt uitgevoerd. Een bijkomend risico is de kans op een aanrijding met grote hoefdieren. Ree en ook wild zwijgen beheer wordt onder andere uitgevoerd nabij drukke oversteekpunten van wegen voor deze soorten om te voorkomen dat de dieren in aanraking komen met verkeer.

Artikel 9.12 aanhef en onder b van de OVL luidt als volgt:

De wildbeheereenheden stellen een gezamenlijke geschillenregeling in, die in ieder geval voorziet in de behandeling van: geschillen die voortvloeien uit het proces tot vorming van samenwerkingsverbanden, bedoeld in artikel 9.9, tweede lid, of andere geschillen over de begrenzing van wildbeheereenheden.

Voor zover vermeld in uw verzoek en aanvullende e-mails is er nog geen gebruik gemaakt van voornoemde geschillencommissie. De OVL en daarmee ons beleid volgend zou dit een natuurlijke volgende stap zijn, echter vraagt dit tijd.

Wij kunnen derhalve instemmen met het verzoek om de hardheidsclausule artikel 9.13 OVL toe te passen, echter wordt deze beperkt voor de maximale duur van zes maanden, tot en met 2026, om tot een structurele oplossing te komen en gebruik te maken van voornoemde geschillencommissie. Indien deze oplossing niet wordt gevonden kan er door [REDACTED] geen uitvoering worden gegeven aan vergunningen verleend door ons college in het kader van faunabeheer.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op het verzoek van 24 november 2025, aangevuld per e-mail op 27 januari 2026 en 3 februari 2026, van Linssen cs Advocaten, namens [REDACTED], en de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit:

artikel 9.13 OVL (hardheidsclausule) toe te passen ter afwijking van artikel 9.9, lid 1, OVL zijnde de oppervlakte-eis van 5.000 hectare voor het werkgebied van [REDACTED] zoals weergegeven in Bijlage 1 van dit besluit; de toepassing van de hardheidsclausule te beperken tot de periode van zes maanden, tot en met 2026.

Bezwaar

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Algehele

Juridische Zaken, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Naast het indienen van uw bezwaarschrift per post is ook de elektronische weg opengesteld. U dient dan gebruik te maken van een daartoe ontwikkeld webformulier. Aan het webformulier is een DigiD-module (voor particulieren) dan wel eHerkenning-module (voor ondernemers en organisaties, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel) gekoppeld zodat u het bezwaarschrift digitaal kunt ondertekenen. Op deze wijze wordt onder andere gewaarborgd dat het elektronisch verkeer op een betrouwbare en vertrouwelijke manier plaatsvindt. De webformulieren zijn geplaatst op de website van de Provincie Limburg en te raadplegen via www.limburg.nl/loket/producten-diensten/@606/bezwaar-beslissing onder 'Hoe dient u uw bezwaar in?'

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking één dag na de toezending aan de aanvrager.

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is digitaal verstuurd naar:
Faunabeheereenheid Limburg

Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit, kunt u contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, via e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 43 389 99 99.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

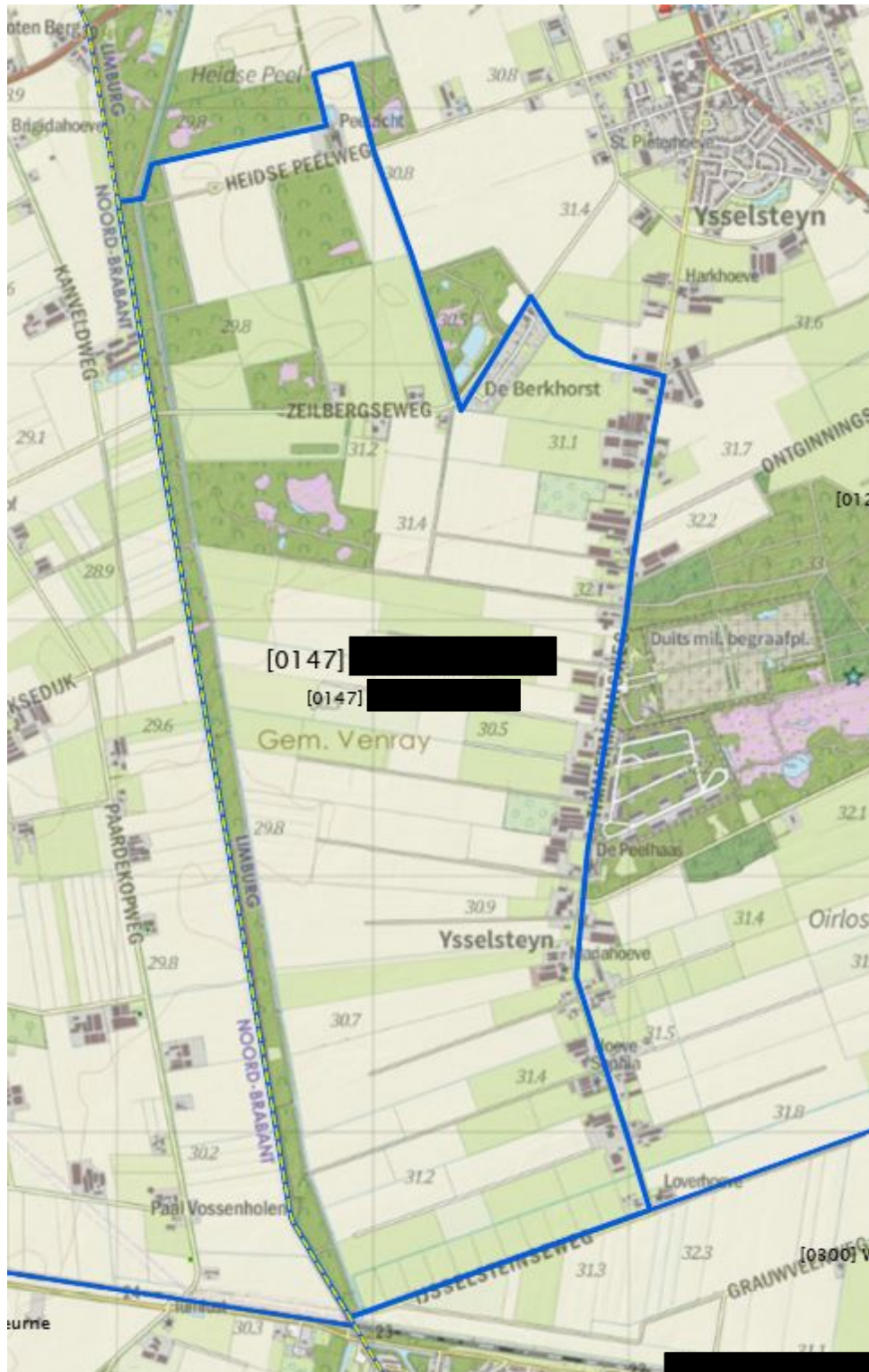

Teammanager Vergunningen
Cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving

Bijlage 1

Begrenzing [REDACTED] datum 16-4-2020

Bron: <https://www.jagersvereniging.nl/wbe/limburg/>

From: "[REDACTED]" <[REDACTED]@prvlimburg.nl>

To: "[REDACTED]" <[REDACTED]@prvlimburg.nl>

Date: 3/2/2026 4:01:08 PM

Subject: Toepassing hardheidsclausule OVL

Attachments: [image001.png](#)

[Besluit hardheidsclausule OVL.docx](#)

Hoi [REDACTED]

Ter voorbereiding op het overleg van aanstaande donderdag heb ik [REDACTED] nog gevraagd om een nadere toelichting in de afweging toepassing hardheidsclausule vs gedogen – zie onderstaand.

Verder was ik in de carnavalsvakantie al gestart met een concept toepassing hardheidsclausule, deze heb ik in de bijlage bijgevoegd. De onderbouwing zal zowel ongeacht welke vorm het wordt namelijk gelijk blijven.

\i Of de hardheidsclausule wel inzetbaar zou zijn, kan ik zo niet aangeven. De indruk die ik wel kreeg is dat het toetsingskader om te gedogen en om de hardheidsclausule toe te passen mijns inziens niet veel van elkaar lijkt te verschillen. Dat kan ik als volgt toelichten.

\i

\i Op grond van de “Leidraad gedogen omgevingsrecht Provincie Limburg 2024” kan er (kort samengevat) aanleiding bestaan van handhavend optreden af te zien indien sprake is van een situatie waarin handhavend optreden onevenredig is. In voornoemde leidraad staat ook genoemd welke situaties kunnen leiden tot voornoemde onevenredigheid. Eén van genoemde situaties is voor deze casus in elk geval relevant: “situaties waarin bestuursrechtelijk handhavend optreden tegen de overtreding evident strijdig is met het door de overtreden rechtsregel beschermde belang”

\i

\i Het belang van de regels omtrent Wildbeheereenheden is (zoals ik het begrepen heb) onder andere het bestrijden van schadeveroorzakende dieren. Als ik het van jou goed begrepen heb, zou de toepassing van 9.9, eerste lid OVL ervoor zorgen dat de [REDACTED] geen activiteiten als wildbeheereenheid meer mag uitvoeren, hetgeen ertoe leidt dat het bestrijden van schadeveroorzakende dieren in het geding komt. Zeker gezien de relatief korte termijn waarbinnen (al dan niet door te gedogen of door het toepassen van de hardheidsclausule) geen gevolg wordt gegeven aan artikel 9.9, eerste lid, OVL, is het belang van handhavend optreden strijdig met het (grotere) belang van het bestrijden van schadeveroorzakende dieren.

\i

\i In artikel 9.13 (de hardheidsclausule) lees ik dat deze kan worden toegepast “voor zover de toepassing \i gelet op de betrokken belangen \i zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard”. Ook hier dient een belangenafweging plaats te vinden. Het verschil in welk instrument toe te passen zou hem er dan in kunnen zitten in hoe “onbillijkheid van overwegende aard” wordt uitgelegd. Er kan verschil zitten tussen deze uitleg en de uitleg zoals ik die geef aan het begrip onevenredigheid.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Coördinerend senior Vergunningverlening –
Vergunningverlener Omgevingswet (Faunabeheer)

T [REDACTED] M [REDACTED]
E [REDACTED]@prvlimburg.nl

www.limburg.nl

Ons Kenmerk
Zaaknummer
Bijlage(n) -

Maastricht 19 februari 2026
Verzonden

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 24 november 2025, aangevuld per e-mail op 27 januari 2026 en 3 februari 2026, van Linssen cs Advocaten, namens [REDACTED], het verzoek ontvangen om hardheidsclausule artikel 9.13 van de Omgevingsverordening Limburg (OVL) toe te passen. Dit, om afwijkend van artikel 9.9, lid 1, OVL (eisen en begrenzing werkgebied) [REDACTED] als zelfstandig WBE te laten functioneren voor de duur van 5 tot 10 jaar. Het verzoek is geregistreerd in dossiernummer DOS-00085787.

Overwegingen

Bij het nemen van het besluit op dit verzoek hebben wij het volgende overwogen.

Op grond van de Omgevingswet geldt dat jachthouders met een jachttakte zich met anderen verplicht organiseren in een WBE, ter uitvoering van het door de Faunabeheereenheid (FBE) vastgestelde faunabeheerplan en om te bevorderen dat een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, bestrijding van schadeveroorzakende dieren en jacht worden uitgevoerd in samenwerking met en ten dienste van grondgebruikers en terreinbeheerders. In de Omgevingswet (en voorheen in de Wet natuurbescherming) hebben de WBE's een meer prominente rol gekregen dan in de Flora- en faunawet. Het zijn over het algemeen de WBE's die uitvoering zullen geven aan het faunabeheerplan. Zij zullen in de praktijk de beheerdaden verrichten op grond van de provinciale toestemmingen voor beheer en schadebestrijding. Daarnaast adviseren de WBE's de FBE over de inhoud van de faunabeheerplannen en leveren zij - op basis van tellingen en een afschotregistratie - de gegevens aan ten behoeve van faunabeheerplannen.

De toekenning van deze taken en verantwoordelijkheden aan de WBE's vindt haar rechtvaardiging in het feit dat deze samenwerkingsverbanden bij uitstek streekgebonden zijn. Om de WBE's deze taken effectief te kunnen laten uitvoeren, is in de Omgevingswet voorzien dat alle van het geweer gebruikmakende jachthouders - jachthouders met een jachttakte - binnen het werkgebied van een WBE zich bij deze eenheid moeten aansluiten. Dit versterkt het streekgebonden karakter van het faunabeheer nog verder. De WBE's zijn gehouden uitvoering te geven aan het door de FBE vastgestelde faunabeheerplan. De werkgebieden van de WBE's dienen van voldoende omvang te zijn voor een effectieve invulling van de werkzaamheden. Uitgangspunt van het systeem van faunabeheer is dat er in een bepaald gebied gedurende een langere periode integraal beheer wordt gevoerd. Dit, om onder andere schade aan wettelijke belangen te voorkomen.

De provincies stellen bij verordening regels aan de omvang van de werkgebieden. Van belang is daarbij de grootte van de leefgebieden van de diersoorten die worden beheerd op grond van het faunabeheerplan. Wanneer de werkgebieden van de WBE's te klein zijn, dan zal de uitvoering van het beheer onvoldoende samenhangend zijn en onvoldoende kunnen worden gecoördineerd.

Er zijn WBE's met een werkgebied dat provinciegrensoverschrijdend is. Dit is mogelijk wanneer ze voor het deel van het werkgebied dat is gelegen in de provincie Limburg aan de gestelde eisen in de OVL voldoen. Met betrekking tot uw verzoek zijn onderstaande artikelen uit de OVL van belang.

Paragraaf 9.1.3, artikel 9.9, lid 1 en lid 2, OVL:

De zorg van een wildbeheereenheid strekt zich uit over een aaneengesloten oppervlakte van ten minste 5000 hectare binnen de provincie Limburg.

Wildbeheereenheden die niet kunnen voldoen aan de in het eerste lid genoemde eis gaan met betrekking tot de uitvoering van de wettelijke taken van de wildbeheereenheid een samenwerkingsovereenkomst aan met een naburige wildbeheereenheid zodat ze gezamenlijk voldoen aan deze eis.

In uw verzoek geeft u aan dat [REDACTED] een werkgebied omvat van ongeveer 700 hectare, concreet 631 ha. [REDACTED] kan als zelfstandig WBE hierdoor niet voldoen aan de eis gesteld op artikel 9.9., lid 1, OVL. Het is mogelijk dat WBE's die te klein zijn om te voldoen aan de oppervlakte-eis van 5.000 hectare een samenwerkingsovereenkomst aangaan met een naburige WBE. Deze overeenkomst richt zich op afstemming van beheer.

In uw verzoek licht u nader toe dat [REDACTED] in het verleden dergelijke samenwerkingsovereenkomsten is aangegaan. In 2017 met [REDACTED] welke in 2022 naar zeggen eenzijdig is beëindigd zonder opgave van redenen. Hiertoe heeft u ons in 2022 benaderd met eenzelfde verzoek als nu; namelijk een afwijking van de oppervlakte-eis gesteld in de OVL. U verzocht toentertijd om een tijdelijke afwijking van de oppervlakte-eis voor de duur van zes maanden om tot een nieuwe samenwerkingsovereenkomst te komen. Onder begeleiding van de Jagersvereniging en FBE is deze samenwerkingsovereenkomst tot stand gekomen met het voornemen te zoeken naar een definitieve oplossing voor deze

situatie.

Uw huidige samenwerkingsovereenkomst met [REDACTED] is in 2022 afgesloten en loopt tot en met 1 maart 2026. In uw verzoek geeft u aan dat ook deze samenwerkingsovereenkomst zonder opgaaf van redenen eenzijdig is opgezegd.

Toetsing hardheidsclausule en onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 9.13 van de OVL bevat een hardheidsclausule die als volgt luidt:

Gedeputeerde Staten kunnen in individuele gevallen bepalingen vastgesteld bij of krachtens paragraaf 9.1.1, paragraaf 9.1.2 en paragraaf 9.1.3 buiten toepassing laten of daarvan afwijken, voor zover de toepassing gelet op de betrokken belangen zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Wanneer is blijk van een onbillijkheid van overwegende aard? Artikel 10.11 OVL spreekt hier ook over en omvat de volgende toelichting: (...) *bijzondere situaties denkbaar, waarin duidelijk is, dat niet aan de verordening voldaan kan worden en het ook niet redelijk is dit te vereisen.* (...) *Het is in dergelijke gevallen aan Gedeputeerde Staten om op basis van een integrale afweging te besluiten of van de verordening kan worden afgeweken*(..).

Op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan kan GS conform de Omgevingswet vergunning verlenen voor het duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren en de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers, gebruikmakend van de daartoe wettelijk toegestane middelen. Bij deze vergunning verlening hebben preventieve maatregelen de prioriteit hebben maar wordt beheer omwille van een goede wildstand en ter preventie van ernstige schade niet uitgesloten. GS zijn tevens het bevoegd gezag om met bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhavingsmiddelen toe te zien op de naleving van de door haar verleende toestemmingen in het kader van faunabeheer.

Uw verzoek ziet op de toepassing van hardheidsclausule artikel 9.13 OVL voor de duur van 5 tot 10 jaar. De oppervlakte-eis van 5.000 hectare in de OVL betreft een voortzetting van Limburgs beleid en voorheen Rijksbeleid en is daarmee geen nieuw gegeven meer. Reeds in 2017 is [REDACTED] hiertoe een samenwerkingsovereenkomst aangegaan en in 2022 heeft [REDACTED] eenzelfde verzoek als onderhavig bij ons ingediend omdat toenmalige samenwerkingsovereenkomst ten einde kwam. Een formeel besluit was toentertijd echter niet nodig omdat alsnog een samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten met naburig WBE, met de toezegging te zoeken naar een definitieve oplossing. Derhalve kunnen wij niet instemmen met de inzet van de hardheidsclausule voor de duur van 5 tot 10 jaar. Onderhavige situatie en het Limburgs beleid is reeds enkele jaren bekend en vraagt om een structurele oplossing.

Per 1 maart 2026 is [REDACTED] met haar werkgebied geen onderdeel van een aaneengesloten oppervlakte van ten minste 5000 hectare binnen de provincie Limburg en kan hiertoe formeel binnen het werkgebied van [REDACTED] geen uitvoering geven aan vergunningen verleend op basis van een faunabeheerplan.

Bij niet-tijdig ingrijpen middels beheer kan een probleem met betrekking tot bijvoorbeeld schadebestrijding groter of onbeheersbaar worden. Hierdoor neemt de schade toe en loopt de tegemoetkoming in de schade aan gewassen en dieren door wilde dieren op, die Bij12 namens de Provincie uitkeert. Met het aankomend groeiseizoen voor gewassen en de periode waar veel jonge dieren worden geboren is de kans aanzienlijk dat er een toename in schade zal plaatsvinden binnen het werkgebied van [REDACTED] zodra er geen beheer wordt uitgevoerd. Een bijkomend risico is de kans op een aanrijding met grote hoefdieren. Ree en ook wild zwijgen beheer wordt onder andere uitgevoerd nabij drukke oversteekpunten van wegen voor deze soorten om te voorkomen dat de dieren in aanraking komen met verkeer.

Artikel 9.12 aanhef en onder b van de OVL luidt als volgt:

De wildbeheereenheden stellen een gezamenlijke geschillenregeling in, die in ieder geval voorziet in de behandeling van: geschillen die voortvloeien uit het proces tot vorming van samenwerkingsverbanden, bedoeld in artikel 9.9, tweede lid, of andere geschillen over de begrenzing van wildbeheereenheden.

Voor zover vermeld in uw verzoek en aanvullende e-mails is er nog geen gebruik gemaakt van voornoemde geschillencommissie. De OVL en daarmee ons beleid volgend zou dit een natuurlijke volgende stap zijn, echter vraagt dit tijd.

Wij kunnen derhalve instemmen met het verzoek om de hardheidsclausule artikel 9.13 OVL toe te passen, echter wordt deze beperkt voor de maximale duur van zes maanden, tot en met 2026, om tot een structurele oplossing te komen en gebruik te maken van voornoemde geschillencommissie. Indien deze oplossing niet wordt gevonden kan er door [REDACTED] geen uitvoering worden gegeven aan vergunningen verleend door ons college in het kader van faunabeheer.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op het verzoek van 24 november 2025, aangevuld per e-mail op 27 januari 2026 en 3 februari 2026, van Linssen cs Advocaten, namens [REDACTED], en de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit:

artikel 9.13 OVL (hardheidsclausule) toe te passen ter afwijking van artikel 9.9, lid 1, OVL zijnde de oppervlakte-eis van 5.000 hectare voor het werkgebied van [REDACTED] zoals weergegeven in Bijlage 1 van dit besluit; de toepassing van de hardheidsclausule te beperken tot de periode van zes maanden, tot en met 2026.

Bezwaar

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Algehele

Juridische Zaken, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Naast het indienen van uw bezwaarschrift per post is ook de elektronische weg opengesteld. U dient dan gebruik te maken van een daartoe ontwikkeld webformulier. Aan het webformulier is een DigiD-module (voor particulieren) dan wel eHerkenning-module (voor ondernemers en organisaties, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel) gekoppeld zodat u het bezwaarschrift digitaal kunt ondertekenen. Op deze wijze wordt onder andere gewaarborgd dat het elektronisch verkeer op een betrouwbare en vertrouwelijke manier plaatsvindt. De webformulieren zijn geplaatst op de website van de Provincie Limburg en te raadplegen via www.limburg.nl/loket/producten-diensten/@606/bezwaar-beslissing onder 'Hoe dient u uw bezwaar in?'

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking één dag na de toezending aan de aanvrager.

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is digitaal verstuurd naar:
Faunabeheereenheid Limburg

Contact

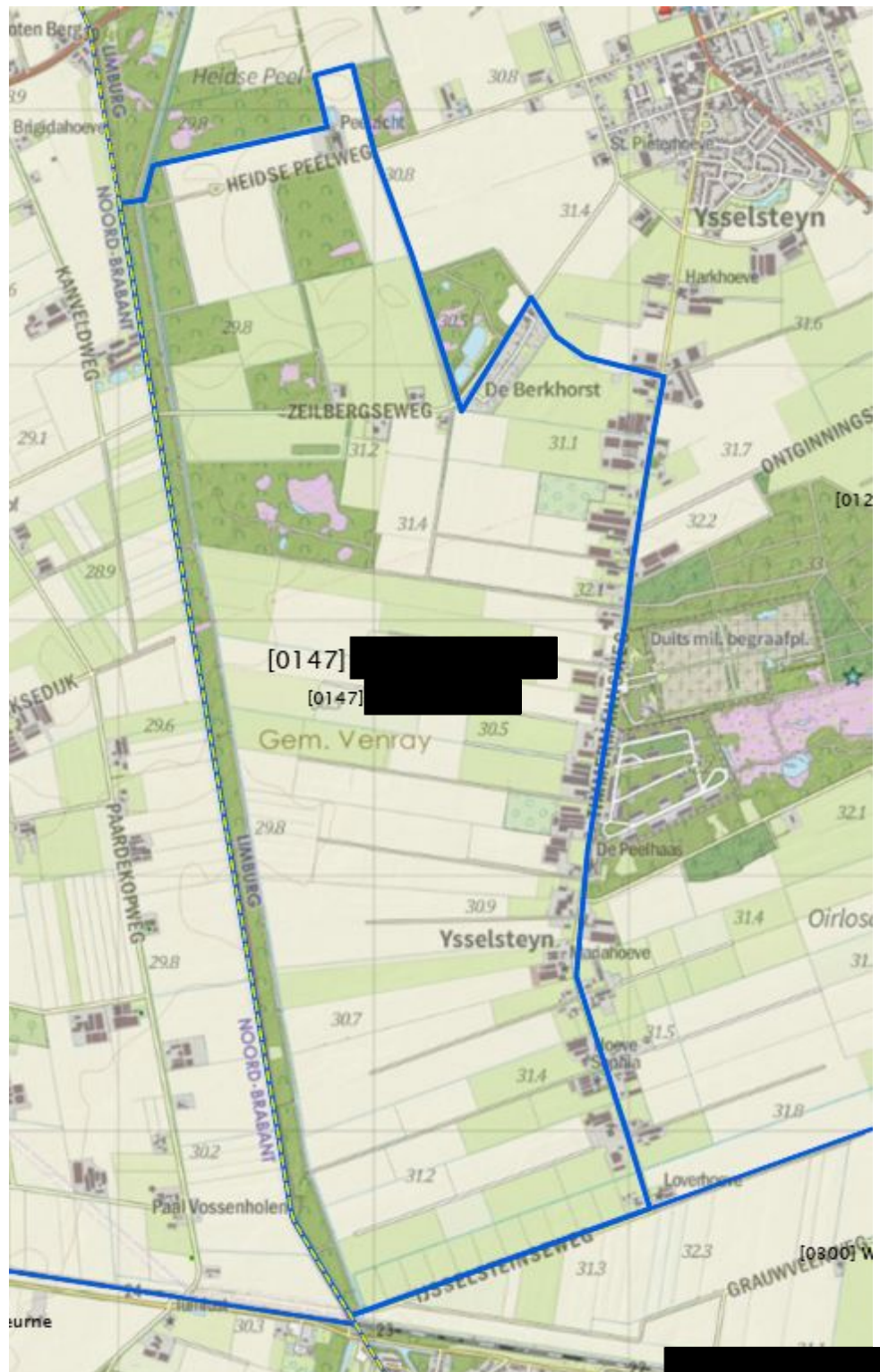
Indien u vragen heeft over dit besluit, kunt u contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, via e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 43 389 99 99.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

Teammanager Vergunningen
Cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving

Begrenzing [REDACTED] **datum 16-4-2020**
Bron: <https://www.jagersvereniging.nl/wbe/limburg/>

From:

To:

Date: 2/12/2026 7:09:32 PM

Subject: RE: verzoek toepassen hardheidsclausule Omgevingswet

Attachments: [image001.jpg](#)

[image002.png](#)

[image003.png](#)

[image004.jpg](#)

[image005.jpg](#)

[image006.jpg](#)

[image007.png](#)

Hoi [REDACTED],

Vooropgesteld dat het mij verbaasd dat deze cliënt van alles ter ore komt van wat er in de wandelgangen en in het provinciehuis besproken wordt. Het voorstel om artikelen 9.9 lid 5 en 9.13 OVL te verwijderen vind ik wat kort door de bocht. De oorsprong van die 5000 ha eis ligt voor zover ik het kon terugvinden inderdaad bij art. 5 Besluit Faunabeheer <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0011850¶graaf=&artikel=&z 02-04-01&g 02-04-01>

Maar je vroeg om een meer toegespitst advies. Ik heb mijn adviezen van 20 en 27 januari nog eens bijgevoegd en probeer het hieronder meer toegespitst uit te leggen.

Artikel 9.9 Eisen en begrenzing werkgebied

1. \li600\fi-360\sb0\pntext 1. *\pn\pnlvbody\pndec\pnstart1\pnindent360\pnql\pntxta. De zorg van een wildbeheereenheid strekt zich uit over een aaneengesloten oppervlakte van ten minste 5000 hectare binnen de provincie Limburg.
2. \li600\fi-360\sa0\pntext 2. *\pn\pnlvbody\pndec\pnstart2\pnindent360\pnql\pntxta. Wildbeheereenheden die niet kunnen voldoen aan de in het eerste lid genoemde eis gaan met betrekking tot de uitvoering van de wettelijke taken van de wildbeheereenheid een samenwerkingsovereenkomst aan met een naburige wildbeheereenheid zodat ze gezamenlijk voldoen aan deze eis.

De bedoelde hardheidsclausule in de OVL is

\i

\i Artikel 9.13 Hardheidsclausule

\i Gedeputeerde Staten kunnen in individuele gevallen bepalingen vastgesteld bij of krachtens paragraaf 9.1.1 \i , paragraaf 9.1.2 \i en paragraaf 9.1.3 \i buiten toepassing laten of daarvan afwijken, voor zover de toepassing gelet op de betrokken belangen zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

- \li600\fi-240\sb0\pntext* *\pn\pnlvblt\pnf1\pnindent240\pnql\pntxtb· Vooropgesteld zij dat je alleen in bijzondere situaties mag afwijken van een Omgevingsverordening.
- \li600\fi-240\pntext* *\pn\pnlvblt\pnf1\pnindent240\pnql\pntxtb· Deze hardheidsclausule OVL is ons ([REDACTED] [REDACTED] en van ik) inziens alleen van toepassing is wanneer de bepaling waarvan afgeweken moet worden gelet op de betrokken belangen zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.
- \li600\fi-240\sa0\pntext* *\pn\pnlvblt\pnf1\pnindent240\pnql\pntxtb· Wanneer is sprake van een \i onbillijkheid van overwegende aard ? Deze term staat ook in art 10.11 OVL en in de toelichting hierop is de term onbillijkheid van overwegende aard zoals die in art 10.11 OVL als volgt uitgelegd;
 \li360\i Artikel 10.11 Maatwerkvoorschriften
 \i ` Er zijn bijzondere situaties denkbaar, waarin duidelijk is, dat niet aan de verordening voldaan kan worden en het ook niet redelijk is dit te vereisen \i . (?) Het is in dergelijke gevallen aan Gedeputeerde Staten om op basis van een integrale afweging te besluiten of van de verordening kan worden afgeweken door middel van het stellen van maatwerkvoorschriften. `)
- \li600\fi-240\sb0\sa0\pntext* *\pn\pnlvblt\pnf1\pnindent240\pnql\pntxtb· Een hardheidsclausule is dus toe te passen in \i bijzondere situaties, waarin duidelijk is, dat niet aan de verordening voldaan kan worden en het ook niet redelijk is dit te vereisen

In het geval van [REDACTED] heeft die Wbe inmiddels al enkele jaren de kans gehad om een oplossing te vinden voor hun probleem. Zowel [REDACTED] als [REDACTED] hebben eenzijdig de samenwerking met cliënte opgezegd. `De reden is onbekend gebleven` schrijft [REDACTED]. Het is dus niet duidelijk waarom deze Wbe?s geen samenwerkingsverband aan kunnen gaan zoals artikel 9.9 lid 2 voorschrijft.

Blijkbaar is hier ook niet omgevraagd en is er ook geen reden om naar een geschillencommissie te gaan.

Ondanks dat artikel 9.12 aanhef en onder b OVL `geschillen die voortvloeien uit het proces tot vorming van samenwerkingsverbanden, bedoelt in art 9.9 lid 2 of andere geschillen over de begrenzing van

wildbeheereenheden` net noemt als reden voor zo een geschillenregeling. Ook de belangen van alle betrokken Wbe?s blijven tot nu toe onbekend. Waarom willen ze niet samenwerken? Waarom zeggen twee Wbe?s eenzijdig de overeenkomst op? Waarom vraagt Wbe de Heidse peel niet om uitleg? Hun gezamenlijke taak is

het toch om uitvoering te geven aan hetfaunabeheerplan? Hetgeen bijdraagt aan een samenhangende uitvoering van duurzaam populatiebeheer, schadebestrijding en jacht. De Wbe's doen dat samen met grondgebruikers of terreinbeheerders. Zolang niet alle mogelijkheden om samen te werken onderzocht zijn, blijft onduidelijk of er sprake is van een zo bijzondere situatie dat de hardheidsclausule toepasbaar is. Op basis van de informatie die we nu hebben blijkt niet dat er sprake is van een bijzondere situatie waarin duidelijk is dat niet aan de verordening voldaan kan worden en het ook niet redelijk is dit te vereisen. Om die reden is de hardheidsclausule ons inziens niet toepasbaar.

Ik hoop dat je hiermee verder kunt

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Jurist omgevingsrecht

Cluster Algehele Juridische Zaken

[Redacted contact information]

www.limburg.nl

